

نامه سرگشاده

مشکلی اساسی

در قرن بیست و یکم هوش و گوش مردم جهان متوجه مبارزه با بهتر شدن محیط زیست و رفتن به سیارات دیگر است با وجودیکه حقوق شهروندی از حقوق ذاتی انسان ها شمرده می شود و زندگی انسان با ارزشترین پدیده در جهان محسوب میشود. ولی بالاتر از ۴ دهه است که جنگ در افغانستان جریان دارد. هر روزه صد ها طفل، جوان، زن و مرد بیگناه کشته، زنها بیوه، پدر بی پسر و دخترها بی پدر میشوند. بالاتر از ۳ میلیون انسان کشته شده، بالاتر از ۴ میلیون معیوب. و بالاتر از ۵ میلیون اواره و مهاجر شده. محیط زیست صدمه جبران ناپذیر دیده و می بیند این جنگ خانمانسوز با عث نا امنی در منطقه شده و بر رشد اقتصادی ممالک منطقه صدمه بزرگ میزند. امنیت کشور های منطقه را به خطر انداخته است. ممالک منطقه به جای رشد اقتصادی، پول گزاف را برای امنیت استفاده کرده از رشد اقتصادی باز می افتند

افغانستان به مرکز تروریسم و زرع مواد مخدر تبدیل شده و تمام جهان را تهدید میکند. ممالک جهان به جای رشد اقتصادی و عرضه خدمات و کار به خاطر دولت رفا، درکشور های خود، پول گزاف را برای امنیت به مصرف میرسانند و در نتیجه مردم غریبتر و محیط زیست خرابتر میشود جنگ در منطقه چقدر خسارت اقتصادی کرده است؟

افغانستان مرکز تروریسم جهان. چقدر خسارت مالی و امنیتی برای منطقه و جهان دارد؟ با وجود امیدواری به کوشش های جامعه جهانی و بیان آماده گی طرفهای درگیر جنگ، به باور ما نگرانی های جدی نزد مردم کشور هنوز وجود دارد که در صورت بی توجهی به آن احتمال مبدل شدن امیدواری ها به یاس و ناامیدی نیز می تواند امکان داشته باشد، که مسوولیت آن بدوش گرداننده گان و مشمولین این مذاکرات خواهد بود واضح است که مردم افغانستان در داخل و خارج از کشور درین مورد بی تفاوت نمانده و صدای اعتراض شانرا بلند خواهند کرد

هدف اساسی

قطع جنگ و صلح عادلانه و پایدار، با اتخاذ سیاست خارجی بیطرف، احترام به همه قوانین حقوق بشری و قرارداد های بین المللی در بعد بیرونی و با استقرار ساختار غیر متمرکز فدرال، دموکراسی، مولتی اتنیک، شهروند محور و دولت رفا در بعد درونی به حیث موثرترین راه حل برای قطع جنگ و رسیدن به صلح عادلانه و پایدار در افغانستان میباشد

تحلیل علمی عوامل عمده جنگ و بحران

با استفاده از تحلیل ها و حقایق علمی، عوامل عمده جنگ و ناامنی را در افغانستان میتوان در سه گروپ تقسیم کرد عامل بین المللی (سیاستهای وابسته به اتحادهای شرق و غرب) عامل منطقه ای (معضل سرحدی با کشور همسایه مان پاکستان و بی توجهی به قوانین بین المللی منابع طبیعی کشور) عامل اختلافات درونی ناشی از حل نا عادلانه مساله ملی بویژه موجودیت قدرت مطلقه متمرکز سیاسی ناکارا و غیر مردمی میباشد.

مشکل افغانستان تنها چهار دهه پسین نیست. مشکل بالاتر از دوصد سال قدامت دارد و یکی از علت های اساسی در داخل افغانستان ساختار سیاسی نظام کشور است. این نظام هاهمیشه چند خصوصیت مشترک داشته و دارند. متمرکز، قبیله محور و فرد محور استند. اگر شاهی مطلقه، شاهی مشروطه، جمهوری خاندانی، دیکتاتوری تک حزبی خلق و پرچم، تنظیم های جهادی، امارت طالبان، کلیتوکراسی ویا دزد سالاری کززی و غنی احمد زی این خصوصیات را دارند چنین نظام با عث محرومیت و فقر در جامعه میشود. در این محرومیت و فقر تمام اقوام افغانستان، از پشتون گرفته تا تاجک، هزاره، ازبک و غیره ملیت های شریف شریک استند. محرومیت و فقر با عث جنگ های داخلی و بعدن به جنگ های نیابتی تبدیل میشود. حکومت به خاطر سرکوب کردن مردم رجوع به بازوی اهنین خارجی ها میکند و همین است که کشور به اسارت میرود.

در چنین یک شرایط دشوار فدراسیون فدرالیست های افغانستان واحد، با ناجایز دانستن سکوت در قبال اوضاع جاری کشور، خویشتن را در همسویی با چندین نهاد هموند سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و شخصیت های مستقل روشن نگر از داخل و خارج افغانستان اعم از زنان فرهیخته، مردان خرد ورز و جوانان ایثار گر، بمثابه نمایندگان اکثریت خاموش کشور، یک کنفرانس وسیع را تحت عنوان (نظام غیر متمرکز، صلح عادلانه و پایدار) باهدف همسویی با تلاشهای فعال سازی روند مذاکرات صلح افغانستان که از جانب سازمان ملل متحد در همسویی دولت های: ایالات متحده آمریکا، روسیه، قطر، پاکستان، ایران و چین در بین نمایندگان طرف های درگیر جنگ افغانستان یعنی دولت جمهوری اسلامی افغانستان و تحریک طالبان جریان دارد، از مجرای نرم افزار زوم به تاریخ 30 می 2021 برگزار و تلاش به گرد آوری و تبارز نقطه نظرات عده ای از نهاد های همسو، دانشمندان و صاحب نظران مطرح از داخل و خارج کشور در رابطه با مساله جنگ، برقراری یک صلح عادلانه و پاسخگو به

نیاز کشور کثیرالانتیکی افغانستان، در تشکیل یک دولت فراگیر متناسب به نیاز همزیستی همه اقوام و ملیت‌های این کشور در یک فضای قانونمند همزیستی عادلانه و دموکراتیک سرتاسری، بعنوان ممد مذاکرات صلح نمود.

راه حل

به عقیده اشتراک کنندگان این کنفرانس یگانه راه رسیدن به صلح عادلانه و پایدار در کشور از بین بردن علت های جنگ است بر علاوه تلاش های جامعه جهانی مبنی بر حل عوامل بیرونی جنگ نیاز است تا به عوامل درونی که بویژه در وجود نظام قبیله محور، تمرکز گرا و فرودگرا نهفته است توجه بعمل آید به خاطر رسیدن به چنین اهداف، نظام سیاسی را به شکل عمودی و افقی غیر متمرکز ساخت. با تفکیک و استقلال قانونمند قوای سه گانه (اجراییه، مقننه و قضائیه).

نظام فدرالی پارلمانتاریستی (صدارتی، جمهوری)، دموکراسی، مولتی اتنیک، شهروند محور، رفا، بیطرف در سیاست خارجی و با احترام به همه قوانین حقوق بشر و قرارداد های بین المللی، منطقی ترین راه رسیدن کشور بیک صلح عادلانه و پایدار سرتاسری میباشد

یکی از مسایل مهم و ارزشمند مورد بحث درین کنفرانس موضوع چگونه جابجا سازی طالبان در نظام آینده و بیرون آوردن ایشان از آرایش های نظامی به یک ساختار سیاسی بود

اشتراک کنندگان کنفرانس با مراجعه به واقعیت های عینی گذشته و جاری افغانستان، طالبان را بمثابه بخشی از جامعه کثیر القومی افغانستان تعریف و راه حل اختلافات ایشان را با اکثریت مطلق مردم افغانستان صرف در ایجاد یک نظام غیر متمرکز فدرال پارلمانتاریستی و تبدیل شدن طالبان به یک جریان سیاسی با عقب گذاشتن مرحله نظامی گری و شرکت طالبان در انتخابات از اد حکومت های محلی میبندارند

علت نوشتن نامه سرگشاده

رساندن واقعیت های عینی و خواست های اکثریت خاموش مردم خسته از جنگ افغانستان به جهان که در روند مذاکرات صلح توجه بعمل نیامده است. اکثریت خاموش مردم افغانستان در گفتگو صلح شریک نیستن و همچنان مشکل افغانستان تنها در شریک کردن طالب در حکومت حل نمیشود

پیشنهادات ماده وار

1. شرکت کنندگان و نهاد های برگزار کننده کنفرانس، با ابراز نگرانی و خواست های برحق شان از گردانندگان روند مذاکرات صلح تقاضا مینمایند تا در تصمیم گیری نهایی این مذاکرات در رابطه با تغییر نظام سیاسی کشور از متمرکز به غیر متمرکز فدرالی در نظر گرفته شود

افغانستان در ساختار کنونی خویش یک کشور کثیر القومی، متنشکل از اقلیت های اتنیک بزرگ (تاجیک، پشتون، هزاره و ازبیک) و جمع کثیری از اقلیت های قومی کوچک: تورکمن بلوچ، نورستانی، ایماق، پشه ای، قرغیز، قزاق، تاتار، قزلباش، هندو، سیکه، عرب، روشانی، شغنی، گجر و غیره میباشد، که هیچ یکی از این ملیتها دارای اکثریت بالاتر از پنجاه فیصد نفوس کشور را بخود اختصاص داده نمیتوانند.

طی دوصد و پنجاه سال اخیر تمام اقوام و ملیتهای ساکن افغانستان از محکومیت در زندان نظام های قبیله/خاندانی متمرکز رنج برده، محکوم به تحمل ستم ملی و ستم قبیله سازی شده در موجودیت نابرابری های مزمن اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی در حیات جمعی خویش گردیده اند.

حل عادلانه و دموکراتیک مسأله ملی که نظام سیاسی و یا ساختار حاکمیت جز عمده و اساسی آن را تشکیل می دهد یکی از نیاز های مبرم حل تضاد های قومی بحران زا با هدف تأمین یک فضای زندگی عادلانه شهروند محور و عاری از همه اشکال تبعیض، تعصب و برتری جویی ها بحساب میرود

راه رسیدن به حل عادلانه و دموکراتیک مسأله ملی را هیچگاهی نظام های تمرکز گرای (شاهی، جمهوری و امارتی) با داشتن ماهیت تمامیت طلبانه در کشور فراهم ساخته نمیتوانند

یگانه راه حل عادلانه و دموکراتیک مسأله ملی در کشور های کثیر الملله همچون افغانستان رفتن به طرف تمرکز زدایی و فدرالیسم در محدوده قانونی یک کشور واحد دارای نظام فدرالی با در نظر داشت شرایط خاص کشور است

حقانیت طرح فدرالیسم در سطح جهان امروز موفق ترین تجربه حل مسأله ملی در کشور کثیر الملله بشمار میرود، که کشور ما نیز از آن مستثنی شده نمیتواند

2. باشندگان افغانستان از بدو تأسیس آن تا امروز همواره شاهد براندازی حاکمیت ها با امحای همه دست آوردهای مرتبط به دوران زمامداری حکام قبلی بوده، بگونه سنتی از گسست های ویرانگر ناشی از براندازی ها در زندگی خویش رنج برده اند

فدراسیون فدرالیست های افغانستان واحد با الهام از تجارب تلخ گذشته به هیچ وجهی طرفدار براندازی و ویرانگر نبوده، اعتقاد بدان دارند که تغییر نظام از متمرکز به فدرالی را نه از مجرای نابود سازی ارزشهای قانونی موجود در قانون اساسی نظام فعلی

- بلکه از مجرای آوردن اصلاحات در قانون اساسی در نظر گرفته خواهان حفظ مواد مفید و دموکراتیک قانون اساسی فعلی چون حقوق شهروندی و حقوق انسانی در قانون اساسی نظام آینده کشور میباشد
3. فدراسیون فدرالیست های افغانستان واحد با دفاع از حقوق انسانی زنان، جداً به در نظر داشت حق برابری زنان افغانستان بمثابة نیمی از پیکر جامعه در همه امور اجتماع و دولت معتقد بوده ، تبعیض و نادیده انگاشتن جایگاه انسانی زنان را که در طول تاریخ این کشور همواره در معرض محکومیت قرار داشته اند محکوم مینماید
- از جوانب بر پاککننده مذاکرات صلح در دوحه، استانبول و هر جای دیگر جهان خواهان عطف توجه جدی به سهم گیری قابل توجه زنان در همه مراحل مذاکرات میباشد
4. اشتراک کنندگان این کنفرانس بدین باور اند که طالبان جایگاه قانونی و دموکراتیک خود را صرف در یک نظام غیر متمرکز فدرال با اتکا به اراده دموکراتیک مردم بدست آورده می توانند نه از طریق زور و تفنگ! زیرا نظام فدرال همانگونه که امر تحقق حق برابری اقوام و ملیتها ، زنان و مردان و غیره را فراهم میسازد، برای طالبان نیز از مجرای دموکراتیک حق قابل میگردد، در آن مناطق کشور که اکثریت دموکراتیک در انتخابات به نفع آنان باشد ، قوانین داخلی آن مناطق را در مطابقت با قوانین فدرالیسم با معیار های اعتقادات سیاسی خویش تنظیم بدارند
5. ساختار غیر متمرکز فدرال می تواند به نابرابری های قومی، جنسیتی، مذهبی و غیره پایان بخشیده، گروه های مسلح مخالف را در یک نظام قانونمند مدغم و فضای سرتاسری کشور را در زیر چتر یک نظام دموکراتیک فدرال پارلمانتاریستی به مشارکت واقعی مردم در امور سیاسی، امنیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی زمینه ساز گردد
- دموکراسی (مردم سالاری) بحیث شیوه مدیریت در امر تحقق برنامه های سیاسی و اجتماعی دولت زمینه را برای ایجاد فضای صلح و آرامش و آشتی ملی مساعد میسازد ؛ ارگان های عالی حاکمیت دولتی در مرکز و محلات و ارگان های خود گردانی محلی باید بر اساس مشارکت شهروندان در یک انتخابات آزاد ، دموکراتیک همگانی ساخته شده و دارای صلاحیت های گسترده تصمیم گیری نهایی در دو سطح مناطق و مرکز را جهت عرضه خدمات سرتاسری بگونه قانونی تنظیم و رهبری نماید
6. حاکمیت نامتمرکز که انتقال صلاحیت های وسیع حکومت مرکزی را به ولایات و تفویض صلاحیت ها را به مناطق خودگردان محلی در بر میگیرد ، زمینه را برای مشارکت مردم در امر تصمیم گیری های سیاسی در محل و همچنان برآورده شدن خواست های قومی ، مذهبی ، و منطقه یی آنها مساعد میسازد
7. ما می خواهیم که طرح، مبني بر ، ساختار قدرت سیاسی غیر متمرکز فدرال مورد غور و بررسی جدی قرار گرفته و منحيث موثرترین گزینه نجات افغانستان از بحران در مراحل پسا اداره عبوری اجرائی و عملی گردد
8. نماینده گی واقعی مردم افغانستان در مذاکرات در وجود دو طرف (جمهوری اسلامی افغانستان و زیر مجموعه های آن و جنبش طالبان) تمثيل شده نمی تواند ؛ چونکه جایگاه نیرو های دگر اندیش و غیر وابسته به دولت و طالبان خالی است
9. از فرصت موجود در شکل دهی حکومت (موقت ، عبوری صلح و اعضای آن) باید با دقت جدی استفاده صورت گیرد . جامعه جهانی به ویژه امریکا نباید از شتاب و تحمیل کار گیرد. زیرا هرگونه شتاب و تحمیل زمینه ساز آغاز مرحله نو از جنگ های داخلی در افغانستان و تشدید مداخلات همسایه ها و فراهمسایه های افغانستان خواهد بود . پیامد آن به جز تباهی ، ویرانی ، بی ثباتی افغانستان و درگیری های منطقه یی و فرا منطقه چیز دیگری نخواهد شد
10. ما در رابطه با جلوگیری از تکرار اشتباهات جلسه بن توجه جدی در روند مذاکرات صلح را خواهانیم . ما نمی خواهیم که حقوق و آرمان های اکثریت مردم افغانستان باز هم مثل جلسه بن قربانی تقسیم میکائیکی قدرت بین نخبگان قومی در یک نظام متمرکز گردیده حل قطعی و ارگانیک تضاد های ملی در جامعه نا دیده گرفته شود
11. با تجربه ای که مردم افغانستان از سیستم بسیار عقب گرا و در بند کشیده امارتی دارند طبعاً این نظام در جامعه افغانستان جای پذیرش ندارد. اما در صورتیکه طالبان تفنگ را بر زمین گذاشته از طریق انتخابات آزاد حق رهبری جامعه را در سرتاسر کشور ویا در یک بخش از آن کمایی نموده بتوانند، در آن صورت حق تعیین نظام را بدخواه خود و پیروان خویش در هر منطقه که حایز اکثریت باشند مطابق به احکام قوانین کشوری فدرال بدست خواهند آورد
12. آزادی احزاب سیاسی، زمینه را برای کثرت گرایی سیاسی در جامعه فراهم و فضای رقابت سازنده دموکراتیک بین گروه های مختلف سیاسی را برای احراز نماینده گی مردم در ارگان های حاکمیت دولتی مساعدمیسازد
13. آزادی بیان، آزادی تجمعات اعتراضی، آزادی رسانه ها، حقوق و برابری های زنان، برخورداری از حق تعلیم و تحصیل، برخورداری از رفاه اجتماعی، سیستم چند حزبی، ایوژیسیون سیاسی، انتخابات آزاد ، پارلمانتاریزم ، حق ایجاد سازمانهای اجتماعی مستقل از دولت – ضرورت های اساسی یک نظام دموکراتیک کثرت گرای سیاسی محسوب میگردد
14. باشنندگان افغانستان کثیر القومی امروزی با داشتن مناسبات همدیگر پذیرانه اتنیکی و مدارای مذهبی در برابر پیروان مذاهب مختلف در تاریخ، افتخارات مشترکی را به ارث برده اند که میتوان آنها را بهترین الگوی ایجاد مناسبات عادلانه و همدیگر پذیرانه شهروند محور برای شکل دهی ملت شهروندی غیر ناسیونالیستی در چوکات یک ساختار دولتی آگاهانه و همدیگر پذیرانه (ملت- دولت) با عبور از تلاشهای ناکام ملت سازی گذشته بر پایه ناسیونالیزم های سلطه جو در وجود (دولت - ملت) های گذشته مورد استفاده متمدنانه و انسانی در ایجاد یک دولت فدرال پارلمانتاریستی در وجود یک ملت شهروند محور سرتاسری قرارداد مراتب فوق به عنوان فشرده ای خواست اشتراک کنندگان و ارگانهای برگزا کننده کنفرانس پیشنهاد شد ، انتظار می رود در مذاکرات در نظر گرفته شود

Federation of United
Afghanistan Federalism

فدراسیون
فدرالیست های
افغانستان واحد

مراجع ارسال
از نام برگزارکننده گان کنفرانس، این نامه را برای گروه های درگیر در جنگ، ممالک منطقه، کشور های فرامنطقوی که در
برگزاری گفتگو های صلح شریک استند، به ملل متحد و غیره ارگان های تاثیر گزار بر صلح در افغانستان. به خصوص
ممالک مانند: ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، قطر، ترکیه، امارات متحده عرب، عربستان سعودی، روسیه، چین، هند،
پاکستان، ایران، تاجکستان، ترکمنستان

با تقدیم احترامات
کاپی به مراجع زیربط

نهاد های همسو
حزب کنگره ملی افغانستان
نهضت فدرالی
فدراسیون فرهنگی تورکان افغانستان (فتنا)
کمپاین اروپایی حقوق بشر برای مردم افغانستان در هالند